

QIDA MƏHSULLARINDA ÇİRLƏNDİRİCİLƏRİN YOLVERİLƏN MAKSİMUM MİQDARINA DAİR SANİTARIYA NORMALARI VƏ QAYDALARI

1. Ümumi müddəalar

1.1. “Qida məhsullarında çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları” (bundan sonra - Qaydalar) qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə qida məhsullarında aşkar edilən çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarını (bundan sonra - YMM) müəyyənləşdirir.

1.2. Qaydaların hazırlanmasında Kodeks Alimentarius Komissiyasının “Qida məhsulları və yemlərdə çirkləndirici və toksinlər üçün ümumi standart” (CODEX STAN 193-1995) və “Yeyinti məhsullarında müəyyən çirkləndiricilər üçün maksimum səviyyələrin qurulması” Avropa Birliyi Komissiyasının 1881/2006 sayılı Reqlamentinə istinad edilmişdir.

1.3. Qaydaların əsas məqsədi qida məhsullarının insan həyatı və sağlamlığı üçün təhlükəsizliyinin, istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsinin təmin edilməsidir.

2. Əsas anlayışlar

2.1. Qaydalarda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. çirkləndirici – qida məhsullarına məqsədli şəkildə daxil edilməyən, lakin onların ilkin istehsalı, tədarükü, istehsalı, emalı, qablaşdırılması, saxlanması, daşınması, dövriyyəsi (o cümlədən idxal-ixrac əməliyyatları), ictimai iaşə və xidmət sahələrində istifadəsi zamanı və ya ətraf mühitdən keçən maddə. Bura həşərat qalıqları, gəmiricilərin tükləri və digər yad cisimlər daxil deyil;

2.1.2. qarışıq tərkibli qida məhsulları - insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmuş və tərkibində heyvan və bitki mənşəli məhsulların olduğu qida məhsulu;

2.1.3. inqrediyent - aromatizatorlar, qida əlavələri və qida fermentləri daxil olmaqla qida məhsullarının hazırlanmasında istifadə olunan, yaxud hazır məhsulun tərkibində ilkin və ya dəyişilmiş formada mövcud olan maddələr və ya məhsullar, heyvan, bitki, mikrobioloji, mineral mənşəli maddələr və ya məhsullar;

2.1.4. toksinlər - qida məhsullarına məqsədli şəkildə əlavə olunmayan, mövcudluğu heyvan və insanların xəstəliklərinə və ya ölümünə səbəb olan bakteriya, bitki və ya heyvan mənşəli zəhərli maddələr;

2.1.5. mikotoksinlər - ətraf mühitin müəyyən şəraitində qida məhsullarında əmələ gələn kif göbələkləri tərəfindən hasil olunan toksiki ikincili metabolitlər;

2.1.6. YMM - qida məhsullarında rast gəlinən çirkləndirici maddələrin yolverilən ən yüksək miqdarı;

2.1.7. qida məhsullarının partiyası (partiya) - eyni dövr ərzində, eyni yerdə ilkin istehsal, istehsal və emal olunan, eyni şərtlərlə texnoloji proses nəticəsində əldə edilən identifikasiya olunmuş məhsulların bir qrupu və ya dəsti;

2.1.8. detoksifikasiya – toksiki maddələrin məhv edilməsi və ya konsentrasiyasının azaldılması prosesi;

2.1.9. xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası (bundan sonra - XİF MN) - malların qrupunu, mövqeyini, yardımçı mövqeyini, alt yardımçı mövqeyini rəqəm işarəsi və ya rəqəm işarələri qrupu (kodlar) şəklində özündə birləşdirən təsnifat;

2.1.10. qida təhlükəsizliyi sahəsində səlahiyyətli orqan (bundan sonra - səlahiyyətli orqan) - qida təhlükəsizliyi sahəsində dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi.

2.2. Qaydalarda istifadə olunan digər anlayışlar “Yeyinti məhsulları haqqında”, “Körpələrin və erkən yaşlı uşaqların qidalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunları və qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlar ilə müəyyən edilmiş mənalara ifadə edilir.

3. Əhatə dairəsi

3.1. Qaydalar qida məhsullarında aşkar oluna bilən çirkləndiricilərin YMM-ini əhatə edir.

3.2. Aşağıda göstərilənlər Qaydaların əhatə dairəsinə aid edilmir:

3.2.1. qida məhsullarının minimum keyfiyyətinə təsir göstərən, lakin insan sağlamlığında heç bir təsirə malik olmayan çirkləndirici maddələr;

3.2.2. pestisid qalıqları;

3.2.3. baytarlıq preparatlarının və yem əlavələrinin (qida dəyərliyiindən asılı olmayaraq bilavasitə yem kimi istifadə edilməyən, məqsədli şəkildə əlavə edildikdə yem və ya heyvan mənşəli qida məhsullarının xüsusiyyətlərinə təsir edən istənilən inqrediyent) qalıqları;

3.2.4. mikrob toksinləri (məsələn: botulinik toksin və stafilokokk enteretoksinləri kimi) və mikroorqanizmlər;

3.2.5. istehsal zamanı istifadə edilən köməkçi maddələrin (aparət və avadanlıqlar istisna olmaqla, qida komponenti qismində istifadə edilməyən, emal zamanı müəyyən texnoloji məqsədlərə nail olmaq üçün məqsədli şəkildə xammalın, qida məhsulları və ya onların inqredientlərinin emalında istifadə olunan və son məhsulda mövcudluğu qaçılmaz olan hər hansı bir material və ya maddə, məs. üzvi turşular, pH tənzimləyiciləri, enzimlər (rennet)) qalıqları.

4. Qida məhsullarında aşkar olunan çirkləndiricilərə dair ümumi tələblər

4.1. YMM-lərə dair tələblər:

4.1.1. Qaydalara 1 nömrəli əlavədə (bundan sonra - 1 nömrəli əlavə) göstərilən və tərkibindəki çirkləndiricinin miqdarı YMM-dən yuxarı olan qida məhsulları dövriyyəyə buraxıla bilməz.

4.1.2. 1 nömrəli əlavədə digər bir hal göstərilməmişdirsə, təyin olunan YMM-lər qida məhsullarının istehlak edilən (yeyilən, içilən) hissələrinə tətbiq olunur.

4.2. Qurudulmuş, durulaşdırılmış, emal olunmuş və tərkibində birdən artıq inqrediyent ehtiva edən qida məhsullarına dair tələblər:

4.2.1. Qurudulmuş, durulaşdırılmış, emal olunmuş və ya tərkibində birdən artıq inqrediyent ehtiva edən qida məhsullarına 1 nömrəli əlavədə göstərilən çirkləndiricilərin YMM-ləri tətbiq olunduqda aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır:

- a) Qurudulma və ya durulaşdırma prosesləri ilə əlaqədar çirkləndirici miqdarının dəyişiklikləri (dəyişiklik nisbətində);
- b) Qida məhsullarının emalı zamanı aparılan prosedurlarla əlaqədar çirkləndirici miqdarının dəyişiklikləri (dəyişiklik nisbətində);
- c) Qida məhsullarının tərkibində inqrediyentlərin nisbəti;
- d) Analitik təyin həddi.

4.2.2. Səlahiyyətli orqan tərəfindən nəzarət (yoxlama) həyata keçirildikdə qurudulma, durulaşdırma, emal və (və ya) qarışdırma (inqrediyentlərin qarışdırılması) əməliyyatları və bu əməliyyatlar nəticəsində əldə edilən qida məhsulları üçün konsentrasiya (qatılaşdırma) və ya durulaşdırma faktorları barədə təsdiqedicə məlumatlar qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər tərəfindən təqdim edilməlidir.

4.2.3. Qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər tərəfindən tələb olunan konsentrasiya və ya durulaşdırma faktoru müəyyən edilmədiyi halda və ya təqdim olunan məlumatların laborator müayinələrin nəticələri və ya məhsulun hazırlanmasında istifadə edilən əsas inqrediyentlərin miqdarı əsasında həqiqətə uyğun olmadığı aşkarlandıqda, həmin nəticələrə uyğun olaraq səlahiyyətli orqan müvafiq konsentrasiya və ya durulaşdırma faktorunu müəyyənləşdirir.

4.3. İstifadə, qarışdırma və detoksifikasiya ilə bağlı tətbiq olunan qadağalar

4.3.1. 1 nömrəli əlavədə göstərilən YMM-lərə uyğun olmayan məhsullar inqrediyent qismində istifadə oluna bilməz.

4.3.2. 1 nömrəli əlavədə göstərilən YMM-lərə uyğun qida məhsulları, məruz qaldığı çirkləndiricilərin miqdarının göstərilən YMM-lərdən çox olduğu qida məhsulları ilə qarışdırıla bilməz.

4.3.3. Tərkibindəki çirkləndirici səviyyəsinin azaldılması məqsədilə çeşidləmə və ya digər fiziki prosedurlara məruz qoyulması nəzərdə tutulan qida məhsulları birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan qida məhsulları ilə və ya inqrediyent olaraq istifadəsi nəzərdə tutulan qida məhsulları ilə qarışdırıla bilməz.

4.3.4. Tərkibində 1 nömrəli əlavənin ikinci hissəsində göstərilən çirkləndiricilər (mikotoksinlər) aşkar olunan qida məhsullarına kimyəvi prosedurlarla detoksifikasiya tətbiq oluna bilməz.

5. Yərfındığı, digər yağlı toxumlar, qərzəkli meyvələr, düyü və qarğıdalıya dair xüsusi müddəalar

5.1.1 nömrəli lavnin ikinci hissəsinin 2.1.5-ci, 2.1.6-cı, 2.1.7-ci, 2.1.8-ci və 2.1.10-cu yarıməndlərində göstərilən v tərkibində aşkar olunan aflatoksin miqdarının YMM- uyğun olmayan yerfındıęı, digər yaęlı toxumlar, qərzəkli meyvələr, düyü v qaręıdalının ticarət dövriyyəsinə çıxarılmasına yalnız aaęıdakı hallarda icazə verilir:

a) Birbaşa insan istehlakı uęn və ya qida məhsullarında inqrediyent qismində istifadə uęn nəzərdə tutulmadıqda v 1 nömrəli lavnin ikinci hissəsinin 2.1.1-ci, 2.1.2-ci, 2.1.3-c, 2.1.4-c və 2.1.11-ci yarıməndlərində göstərilən YMM-lərə uyğun olduqda;

b) idlm v digər fiziki prosedurlara məruz qoyulduqda və bu prosedurlardan sonra 1 nömrəli lavnin ikinci hissəsinin 2.1.5-ci, 2.1.6-cı, 2.1.7-ci, 2.1.8-ci və 2.1.10-cu yarıməndlərində göstərilən YMM-dən yuxarı olmadıqda, habelə aparılan prosedurun qida məhsullarında zərərli maddə qalıqlarının toplanmasına səbəb olmadıqda;

c) 5.1-ci bəndin (a) yarımndində göstərilən yük və ya partiyanın istifadə məqsədinin aydın şəkildə markalanması v göndərilən yük və ya partiyadakı hər bir kisə və ya qutunun etiketi uęrində və ya bunların maiytedici sənədlərində "insan istehlakına təqdim edilməzdən v inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl aflatoksin miqdarının azaldılması məqsədilə idlnm və ya digər fiziki prosedurlara məruz qoyulması nəzərdə tutulan məhsul" kild aydın və silinməyən qeydin olması, göndərilən yük və partiyanın maiytedici sənədlərə uyğunluęunu identikldirmy imkan verən məlumatların hər bir kisə və ya qutunun uęrində və bunların maiytedici sənədlərində silinməyən şəkildə işarələnməsi təmin edildikdə.

5.2. Fındıq, yerfındıęı v digər yaęlı toxumlar rafinə olunmuş bitki yaęı istehsalında istifadə olunarsa, 1 nömrəli lavnin ikinci hissəsinin 2.1.1-ci və 2.1.3-c yarıməndlərində göstərilən YMM-lər nəzərə alınmır. Lakin bu hal, yalnız, etiket uęrində istifadə uęn nəzərdə tutulan məqsədinə dair "rafinə olunmuş bitki yaęı istehsalında istifadə olunur" formasında məlumat yerldirildiği halda tətbiq olunur. Bu halda hər bir kisə və ya qutunun etiketi uęrində v məhsulun maiytedici sənədlərində qeyd olunan məlumat yerləşdirilməlidir. Bu yarımndd göstərilən məhsulların son çatdırılma yeri mütləq şəkildə yaę fabrikı olur.

6. İnzibati sanksiyalar

Qaydaların tələblərinə riayət etməyən qida (yeyinti) məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlər barəsində Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xtalar Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə uyğun olaraq inzibati tənbeh tədbirləri v (və ya) "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının mdafsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş qaydada həmin subyektlərin fəaliyyətinə məhdudlaşdırıcı tədbirlər tətbiq edilir.

7. Digər müddəalar

Qaydaların tələblərinə əməl edilməsinə nəzarət səlahiyyətli orqan tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həyata keęirilir.

**“Qida məhsullarında çirkləndiricilərin
yolverilən maksimum miqdarına dair
sanitariya normaları və qaydaları”na**

1 nömrəli əlavə

Qida⁽¹⁾ məhsullarındakı çirkləndiricilərin yolverilən maksimum miqdarı

1. NİTRATLAR

№	Qida məhsulunun adı	Qeydlər	YMM, mq NO₃/kq
1.1	Təzə ispanaq (<i>Spinacia oleracea</i>) ⁽²⁾		3500
1.2	Konservləşdirilmiş, dərin dondurulmuş (-30°C-(-50°C)) temperaturda sürətli dondurulmuş və ya dondurulmuş (-18°C) ispanaq		2000
1.3	Təzə kahı (<i>Lactuca sativa</i> L.) (örtük altında və açıq yetişən kahı) ⁽³⁾ (Aysberq kahı istisna olmaqla)	məhsul yığılı :1 oktyabr – 31 mart örtük altında yetişdirilmiş kahı	5000
		məhsul yığılı :1 oktyabr – 31 mart açıq havada yetişdirilmiş kahı	4000
		məhsul yığılı :1 aprel-30 sentyabr örtük altında yetişdirilmiş kahı	4000
		məhsul yığılı :1 aprel-30 sentyabr açıq havada yetişdirilmiş kahı	3000
1.4	Aysberq tipli kahı ⁽³⁾	örtük altında yetişdirilmiş kahı	2500
		açıq havada yetişdirilmiş kahı	2000
1.5	Roka bitkisi (<i>Eruca sativa</i> , <i>Diplotaxis</i> sp., <i>Brassica tenuifolia</i> , <i>Sisymbrium tenuifolium</i>)	məhsul yığılı :1 oktyabr – 31 mart	7000
		məhsul yığılı :1 aprel-30 sentyabr	6000
1.6	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar ⁽⁴⁾⁽¹²⁾		200

2. MİKOTOKSİNLƏR

№	AFLATOKSİN	YMM, µq/kq		
		B₁[*]	B₁ +B₂+G₁+ G₂^{**}	M₁^{***}
2.1	Qida məhsulunun adı			
2.1.1	Yerfındığı və digər yağlı toxumlar ⁽⁵⁾ (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan) -Rafinə olunmuş bitki yağlarının istehsalında istifadə olunan yerfındığı və digər yağlı toxumlar istisna olunmaqla	8,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.2	Badam, püstə və ərik dənəsi (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan)	12,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.3	Fındıq və Braziliya fındığı	8,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-

	(insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan) -Rafinə olunmuş bitki yağlarının istehsalında istifadə olunan fındıq istisna olunmaqla			
2.1.4	Qərzəkli meyvələr (Qaydalara 1 nömrəli Əlavənin (bundan sonra – bu Əlavənin) 2.1.2-ci və 2.1.3-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla) (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan)	8,0 ⁽⁶⁾	15,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.5	Yerfındığı, digər yağlı toxumlar ⁽⁵⁾ və onların emal olunmuş məhsulları (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan) -Rafinə olunacaq xam bitki yağı və rafinə olunmuş bitki yağı istisna olmaqla	5,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.6	Badam, püstə və ərik dənəsi ⁽⁷⁾ (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan)	8,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.7	Fındıq və Braziliya fındığı ⁽⁷⁾ (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya inqrediyent kimi istifadə olunan) -Rafinə olunmuş bitki yağlarının istehsalında istifadə olunan fındıq istisna olunmaqla	5,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.8	Qərzəkli meyvələr və onların emal olunmuş məhsulları (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan) (bu Əlavənin 2.1.6-cı və 2.1.7-ci yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	5,0 ⁽⁶⁾	10,0 ⁽⁶⁾	-
2.1.9	Qurudulmuş meyvələr (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan)	8,0	10,0	-
2.1.10	Emal olunmuş (işlənmiş) taxıl məhsulları da daxil olmaqla bütün taxıllar və taxılardan əldə olunmuş bütün məhsullar (bu Əlavənin 2.1.11, 2.1.14 və 2.1.16-cı yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	2,0	4,0	-
2.1.11	Qarğıdalı və düyü (insan istehlakına təqdim edilməzdən və inqrediyent kimi istifadə olunmazdan əvvəl çeşidlənmə və digər fiziki təmizlənməyə məruz qalan)	5,0	10,0	-
2.1.12	Çiy süd, termiki emala məruz qalmış süd və süd əsaslı məhsulların istehsalında istifadə olunan süd	-	-	0,050
2.1.13	Ədviyyatın aşağıdakı növləri üçün: -Qırmızıbibər (<i>Capsicum spp.</i>)	5,0	10,0	-

	(Bunların qurudulmuş meyvələri, bütöv və ya üyüdülmüş, o cümlədən çili bibəri, çili tozu) -Qaraistiot (<i>Piper spp.</i>) (bunların meyvələri ağ istiot və qara istiot daxil olmaqla) -Muskat qozu (<i>Myristica fragrans</i>) -Zəncəfil (<i>Zingiber officinale</i>) -Sarıkök (<i>Curcuma longa</i>) Bunların bir və ya bir neçəsindən ibarət qarışıq ədviyyat			
2.1.14	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün taxıl əsaslı əlavə qidalar	0,10	-	-
2.1.15	Qida formulları (inək südü və ya keçi südündən hazırlanan 1 nömrəli və 2 nömrəli qida formulu daxil olmaqla)	-	-	0,025
2.1.16	Körpələr üçün pəhriz qidaları	0,10	-	0,025
2.2	OXRATOKSİN A	YMM, µq/kq		
	Qida məhsulunun adı			
2.2.1	Emal olunmamış taxıllar	5,0		
2.2.2	Emal olunmamış taxıldan əldə edilən bütün məhsullar, birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmuş taxıllar, o cümlədən emal olunmuş taxıl məhsulları (bu Əlavənin 2.2.9-cu, 2.2.10-cu və 2.2.13-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olmaqla)	3,0		
2.2.3	Qurudulmuş tənək meyvələri (quşüzümü, quru üzüm (kişmiş) və çəyirdəksiz üzüm)	10,0		
2.2.4	Qovrulmuş qəhvə dənələri və üyüdülmüş qəhvə (bu Əlavənin 2.2.5-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olunmaqla)	5,0		
2.2.5	Qəhvə ekstraktı, həll oluna bilən qəhvə ekstraktı və ya həll oluna bilən qəhvə	10,0		
2.2.6	Qazlaşdırılmış şərab (şampan daxil olmaqla) Şərab və meyvə şərablari (likör şərablari və alkoqol gücü 15%-dən çox olan şərablari istisna olmaqla)(likör şərablari və alkoqol gücü ən az 15% olan şərablari istisna olunmaqla)	2,0		
2.2.7	Aromatlaşdırılmış şərab, aromatlaşdırılmış şərab əsaslı içkilər və aromatlaşdırılmış şərab kokteylləri	2,0		
2.2.8	Üzüm suyu (must), qatılaşdırılmış üzüm suyu, üzüm şirəsi və qatılaşdırılmış üzüm şirəsi ⁽⁹⁾ (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan)	2,0		
2.2.9	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar	0,5		
2.2.10	Körpələr üçün pəhriz qidaları	0,5		
2.2.11	Ədviyyatın aşağıdakı növləri üçün: -Qırmızı bibər (<i>Capsicum spp.</i>) (Bunların qurudulmuş meyvələri, bütöv və ya üyüdülmüş, o cümlədən çili bibəri, çili tozu)	20,0		
	-Qara istiot (<i>Piper spp.</i>) (bunların meyvələri (ağ istiot və qara istiot daxil olmaqla) -Hind qozu/Muskat qozu (<i>Myristica fragrans</i>) -Zəncəfil (<i>Zingiber officinale</i>) -Sarıkök (<i>Curcuma longa</i>)	15,0		
	Bunların bir və ya bir neçəsindən ibarət qarışıq ədviyyat	15,0		

2.2.12	Biyən kökü (<i>Glycyrrhiza glabra</i> , <i>G. Inflate</i> və digər növlər)	
2.2.12.1	Biyən kökü (bitki cövhəri maddəsi olaraq istifadə edilənlər)	20,0
2.2.12.2	Biyən kökü ekstraktı ⁽¹⁰⁾ (alkoqolsuz içki və qənnadı məmulatları istehsalında istifadə olunan)	80,0
2.2.13	Birbaşə istehlak üçün nəzərdə tutulmayan buğda qlütəni	8,0
2.3	PATULİN	YMM, µq/kg
	Qida məhsulunun adı	
2.3.1	Meyvə şirələri, konsentratdan hazırlanan meyvə şirələri və meyvə nektarları ⁽⁹⁾	50,0
2.3.2	Distillə yolu ilə alınmış alkoqollu içkilər ⁽¹¹⁾ , sidr və almadan istehsal edilən və ya tərkibində alma suyu olan digər fermentasiya olunmuş içkilər	50,0
2.3.3	Qatı halda olan alma məhsulları (alma kompotu və birbaşə istehlaka hazır olan alma püresi daxil olmaqla) (bu Əlavənin 2.3.4-cü və 2.3.5-ci yarıməndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	25,0
2.3.4	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün istehsal edilən və bu məqsədlə ⁽⁴⁾ satışı çıxarılan alma suyu və qatı alma məhsulları (alma kompotu və alma püresi daxil olmaqla)	10,0
2.3.5	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulan taxıl əsaslı əlavə qidalar istisna olmaqla, digər əlavə qidalar ⁽⁴⁾	10,0
2.4	DEOKSİNİVALENOL (DON)⁽¹³⁾	YMM, µq/kg
	Qida məhsulunun adı	
2.4.1	Emal olunmamış taxıllar ⁽¹⁴⁾ (bək buğda, yulaf və qarğıdalı istisna olunmaqla)	1250
2.4.2	Emal olunmamış bək buğda və yulaf ⁽¹⁴⁾	2000
2.4.3	Emal olunmamış qarğıdalı ⁽¹⁴⁾ (yaş formada üyüdümlər istisna olunmaqla) ⁽¹⁵⁾	2000
2.4.4	Taxıllar, taxıl unu, kəkək və rüşeym (birbaşə insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan) (bu Əlavənin 2.4.7., 2.4.8 və 2.4.9-cu yarıməndlərində göstərilənlər istisna olmaqla)	1000
2.4.5	Makaron ⁽¹⁶⁾	750
2.4.6	Çörək (zərif çörək və bulka məmulatları da daxil olmaqla), qənnadı məmulatları, biskvit, peçenye, taxıl qəlyanaltılar və taxıllı səhər yeməkləri	500
2.4.7	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar	200
2.4.8	500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalının qaba üyüdülməsindən alınan kiçik hissələr və qarğıdalı dənəri (XİF MN 1103 13) və ya qarğıdalıdan alınan qranullar (XİF MN 1103 20 40) və birbaşə insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan böyük ələklərdən	750

	keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	
2.4.9	500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalı unu (XİF MN 1102 20) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	1250
2.5	ZEARALENON ⁽¹³⁾	
	Qida məhsulunun adı	YMM,µq/kq
2.5.1	Emal olunmamış taxıllar ⁽¹⁴⁾ (qarğıdalı istisna olunmaqla)	100
2.5.2	Emal olunmamış qarğıdalı ⁽¹⁴⁾ (yaş formada üyüdümlər istisna olunmaqla) ⁽¹⁵⁾	350
2.5.3	Taxıllar, taxıl unu, kəpək və rüşeym (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan) (bu Əlavənin 2.5.6, 2.5.7, 2.5.8, 2.5.9 və 2.5.10-cu yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	75
2.5.4	Rafinə olunmuş qarğıdalı yağı	400
2.5.5	Çörək (zərif çörək-bulka məmulatları da daxil olmaqla), qənnadı məmulatları, biskvit-peçenye, taxıl qəlyanaltılar və taxıllı səhər yeməkləri (qarğıdalı çərəzləri və qarğıdalı əsaslı dənli səhər yeməkləri istisna olunmaqla)	50
2.5.6	Birbaşa insan istehlakına hazır olan qarğıdalı, qarğıdalı çərəzləri və qarğıdalı əsaslı dənli səhər yeməkləri	100
2.5.7	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar (bu Əlavənin 2.5.8-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olmaqla)	20
2.5.8	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün emal olunmuş qarğıdalı əsaslı əlavə qidalar	20
2.5.9	500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalının qaba üyüdülməsindən alınan kiçik hissələr və qarğıdalı dənləri (XİF MN 1103 13) və ya qarğıdalıdan alınan qranullar (XİF MN 1103 20 40) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	200
2.5.10	500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalı unu (XİF MN 1102 20) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması	300

	nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	
2.6	FUMONİZİNLƏR	
	Qida məhsulunun adı	YMM,FB1+FB2 µq/kq
2.6.1	Emal olunmamış qarğıdalı ⁽¹⁴⁾ (yaş formada üyüdümlər istisna olunmaqla) ⁽¹⁵⁾	4000
2.6.2	Qarğıdalı və qarğıdalı əsaslı məhsullar (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan məhsullar) (bu Əlavənin 2.6.3 və 2.6.4-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	2000
2.6.3	Qarğıdalı əsaslı dənli səhər yeməkləri və qarğıdalı əsaslı çərəzlər	800
2.6.4	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün emal olunmuş qarğıdalı əsaslı əlavə qidalar	200
2.6.5	500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalının qaba üyüdülməsindən alınan kiçik hissələr və qarğıdalı dənləri (XİF MN 1103 13) və ya qarğıdalıdan alınan qranullar (XİF MN 1103 20 40) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan, 500 mikrondan böyük ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	1400
2.6.6	500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək, istehsal edilən qarğıdalı unu (XİF MN 1102 20) və birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulmayan 500 mikrondan kiçik və ya 500 mikrona bərabər ölçülü ələklərdən keçirilərək istehsal olunan qarğıdalı və ya qarğıdalı məhsullarının şişirdilməsi və ya qovrulması nəticəsində əldə edilən inqrediyentlər (XİF MN 1904 10 10)	2000
2.7	SİTRİNİN	
	Qida məhsulunun adı	YMM, µq/kq
2.7.1	Qırmızı maya göbələyi <i>Monascus purpureus</i> ilə fermentasiya olunmuş düyü əsaslı bioloji fəallığa malik qida əlavələri	100
2.8	ERQOT SKLEROTIA (MAHMIZ)	
	Qida məhsulunun adı	YMM, q/kq
2.8.1	Emal olunmamış taxıllar ⁽¹⁴⁾ (qarğıdalı və düyü istisna olunmaqla)	0,5

***B**₁- *Aspergillus flavus* və *A. Parasiticus* göbələkləri tərəfindən hasil edilən aflatoksin. Ümumi aflatoksin miqdarının ≥ 50 % hissəsini təşkil edir.

** **B**₁+**B**₂+**G**₁+**G**₂ – Aflatoksinlərin ümumi miqdarı.

*****M**₁ – yalnız süd və süd məhsullarında rast gəlinə bilən aflatoksin növü.

3. AĞIR METALLAR

	Qida⁽¹⁾ məhsulları	YMM (mq/kq yaş çəki)
3.1	QURĞUŞUN (Pb)	

3.1.1	Çiy süd, termiki emala məruz qalmış süd və süd əsaslı məhsulların istehsalında istifadə olunan süd	0,020
3.1.2	Qida formulları (1 nömrəli və 2 nömrəli)	
3.1.2.1	-toz şəklində satılan	0,050
3.1.2.2	-maye şəklində satılan	0,010
3.1.3	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün emal olunmuş taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾ (bu Əlavənin 3.1.5-ci yarımbənddə göstərilənlər göstərilənlər istisna olmaqla)	0,050
3.1.4	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulan pəhriz qidaları	0,050
	-toz şəklində satılan	
	-maye şəklində satılan	0,010
3.1.5	Körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün etikətlənərək satılan içkilər (bu Əlavənin 3.1.2 və 3.1.4-cü yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olmaqla)	
	-maye halında satılan və ya istehsalçının təlimatına uyğun olaraq maye şəklə çevrilərək istifadə olunan içkilər, o cümlədən meyvə suları ⁽⁴⁾	0,030
	-cövher və ya həlim vasitəsilə hazırlanan ⁽⁴⁾	1,50
3.1.6	İribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz və quş əti (bu Əlavənin 3.1.7-ci yarımbəndində göstərilənlər istisna olunmaqla)	0,10
3.1.7	İribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz və quşun yeyilə bilən içaladı	0,50
3.1.8	Balığın əzələ əti ^{(17), (18)}	0,30
3.1.9	Xərçəngkimilər ⁽¹⁹⁾ (başlı gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və qarın uzantısının əzələ əti, xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) appendages əzələ əti)	0,50
3.1.10	İkitaylı mollyusklar ⁽¹⁹⁾	1,50
3.1.11	Başıayaqlılar ⁽¹⁹⁾ (daxili orqanları istisna olunmaqla)	1,00
3.1.12	Paxlalı tərəvəzlər ⁽²⁰⁾ , taxıllar və paxlalıkimilər	0,20
3.1.13	Tərəvəzlər ⁽²⁰⁾ (kələmkimilərə aid edilən tərəvəzlər, yarpaqlı tərəvəzlər və təzə otlar, göbək, dəniz yosunu, kökümeyvəli və gövdəmeyvəli tərəvəzlər istisna olunmaqla)(kartof üçün YMM soyulmuş kartofa tətbiq olunur)	0,10
3.1.14	Kələmkimilərə aid edilən tərəvəzlər, yarpaqlı tərəvəzlər ⁽²¹⁾ və aşağıdakı göbək növləri ⁽²⁰⁾ : <i>Agaricus bisporus</i> (adi göbək), <i>Pleurotus ostreatus</i> (Oister göbələyi), <i>Lentinula edodes</i> (Şiitake göbələyi)	0,30
3.1.15	Meyvəli tərəvəzlər	
	Şirin qarğıdalı ⁽²⁰⁾	0,10
	Şirin qarğıdalıdan başqa digərləri ⁽²⁰⁾	0,05
3.1.16	Meyvələr ⁽²⁰⁾ (mərcanı, qarağat, çiyələk və kiçik meyvələr istisna olmaqla)	0,10
3.1.17	Mərcanı, qarağat, çiyələk və kiçik meyvələr ⁽²⁰⁾	0,20
3.1.18	Bərk və duru yağlar (süd yağı daxil olmaqla)	0,10
3.1.19	Meyvə suları, konsentratdan istehsal olunan meyvə suyu və meyvə nektarları ⁽⁹⁾	0,050
3.1.20	Şərab (qazlaşdırılmış şərab daxil olmaqla, likyor şərabı istisna olmaqla) alma, armud və meyvə şərabı	0,20
3.1.21	Aromatlaşdırılmış şərab, aromatlaşdırılmış şərab əsaslı içkilər və aromatlaşdırılmış şərab kokteylləri	0,20
3.1.22	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾	3,0
3.1.23	Konservləşdirilmiş meyvələr ⁽⁴⁾	0,10
3.1.24	Cem, jele və marmeladlar	0,4
3.1.25	Manqo sousu	0,4

3.1.26	Konservləşdirilmiş tərəvəzlər ⁽⁴⁾	0,1
3.1.27	Süfrə zeytunu	0,4
3.1.28	Marinə olunmuş xiyarlar (turşu xiyar)	0,1
3.1.29	Konservləşdirilmiş şabalıd və şabalıd püresi	0,05
3.1.30	Preservləşdirilmiş pomidor	0,05
3.1.31	Təbii mineral sular	0,01 mq/L
3.1.32	Süfrə duzu	1,0
3.2	KADMIUM (Cd)	
3.2.1	Iribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz və quş əti (içalat istisna olunmaqla)	0,050
3.2.2	At əti (içalat istisna olunmaqla)	0,20
3.2.3	Iribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz, quş və atın qaraciyəri	0,50
3.2.4	Iribuynuzlu heyvan, qoyun, donuz, quş və atın böyrəyi	1,0
3.2.5	Balıq əti ^{(17),(18)} (bu Əlavənin 3.2.6., 3.2.7 və 3.2.8-ci yarımbəndlərində göstərilənlər istisna olunmaqla)	0,050
3.2.6	Aşağıdakı balıq növlərinin ətəri ^{(17),(18)} : <ul style="list-style-type: none"> - Palamut balığı (<i>Sarda Sarda</i>), - Qaragöz (<i>Diplodus vulgaris</i>), - İlanbalığı (<i>Anguilla anguilla</i>), - Kefal (<i>Mugil labrosus labrosus</i>), - Stavridiya (<i>Trachurus sp.</i>), - Nərəkimilər (<i>Acipenseriformes</i>), - Xanıkimilər (<i>Perciformes</i>), - Çəkikimilər (<i>Cypriniformes</i>), - Qızılbalıqkimilər (<i>Salmoniformes</i>), - Louvar və ya luvar (<i>Luvarus imperialis</i>), - Skumbriya növləri – Mackerel (<i>Scomber sp.</i>), - Siyənək növləri (<i>Sardinops sp.</i>), - Tuna balığı (<i>Thunnus sp</i> və <i>Euthynnys sp.</i>, <i>Katsuwonus pelamis</i>), - Dilbalığı (<i>Dicologlossa cuneata</i>), - Bıçkı balığı (<i>Sicyopterus lagocephalus</i>) 	0,10
3.2.7	Aşağıdakı balıq növlərinin ətəri ^{(17),(18)} : <ul style="list-style-type: none"> - Bullet tuna (<i>Auxis speices</i>) 	0,20
3.2.8	Aşağıdakı balıq növlərinin ətəri ^{(17),(18)} : <ul style="list-style-type: none"> - Qılınçbalığı (<i>Xiphias gladius</i>), - Anqous (<i>Engraulis sp.</i>) 	0,30
3.2.9	Xərçəngkimilər ⁽¹⁹⁾ (başlı gövdə hissəsi istisna olunmaqla qarın və qarın uzantısının əzələ əti, xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) appendages əzələ əti)	0,50
3.2.10	İkitaylı mollyusklar ⁽¹⁹⁾	1,00
3.2.11	Başıayaqlılar ⁽¹⁹⁾ (daxili orqanları istisna olunmaqla)	1,00
3.2.12	Taxıllar (bu Əlavənin 3.2.13cü yarımbəndində göstərilənlər istisna olunmaqla)	0,10
3.2.13	Kəpək, rüşeym, buğda və düyü dənəri	0,20
3.2.14	Soya paxlası	0,20
3.2.15	Tərəvəz və meyvələr ⁽²⁰⁾ (yarpaqlı tərəvəzlər, təzə otlar, yarpaqlı kələmlər, saplı tərəvəzlər, kök və gövdəsimeyvəli tərəvəzlər, göbələk və dəniz yosunu istisna olunmaqla)	0,050
3.2.16	Saplı tərəvəzlər (kərəviz istisna olunmaqla), kök və gövdəsi meyvəli tərəvəzlər ⁽²⁰⁾ (kərəviz kökü, yabanı yerkökü, yulaf kökü və qıtıqotu istisna olunmaqla) (kartof üçün yolverilən maksimum miqdar soyulmuş kartof üçün tətbiq olunur)	0,10

3.2.17	Yarpaqlı tərəvəzlər, təzə otlar, yarpaqlı kələmlər, kərəviz, kərəviz kökü, yabanı yerkökü, yulaf kökü, qırtıqotu və aşağıdakı göbələk növləri ⁽²⁰⁾ : <i>Agaricus bisporus</i> (adi göbələk), <i>Pleurotus ostreatus</i> (Oister göbələyi), <i>Lentinula edotes</i> (Şiitake göbələyi)	0,20
3.2.18	Göbələklər ⁽²⁰⁾ (bu Əlavənin 3.2.17-ci yarım bəndində göstərilənlər istisna olmaqla)	1,0
3.2.19	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾ (3.2.20-də göstərilənlər istisna olmaqla)	1,0
3.2.20	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾ (qurudulmuş dəniz yosunu və ya dəniz yosunu məhsulu, qurudulmuş ikitaylı mollyuskdan istehsal edilən və ya əsas inqrediyentləri bu məhsullar olan)	3,0
3.2.21	Aşağıdakı kakao və şokolad məhsulları:	
	- Tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı <30% olan südlü şokolad	0,10
	- Tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı <50% şokolad və tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı ≥ 30% olan südlü şokolad	0,30
	- Tərkibində ümumi quru kakao məhsulunun miqdarı ≥ 50% şokolad	0,80
	- Son istehlakçıya satılan və ya şirinləşdirilmiş kakao tozunun tərkibində inqrediyent olaraq son istehlakçıya satılan kakao tozu maddəsi (içməli şokolad)	0,60
3.2.22	Qida formulları ³⁾ :	
	- İnek südü zülalları və ya zülal hidrolizatından hazırlanan tozşəkilli qida formulu	0,010
	- İnek südü zülalları və ya zülal hidrolizatından hazırlanan maye halında qida formulu	0,005
	- Yalnız soya zülalı izolatlarından və ya soya zülalı izolatları ilə inək südü zülalının qarışığından hazırlanan tozşəkilli qida formulu	0,020
	- Yalnız soya zülalı izolatlarından və ya soya zülalı izolatları ilə inək südü zülalının qarışığından hazırlanan maye halında qida formulu	0,010
3.2.23	Körpə və erkən yaşlı uşaqlar üçün taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾	0,040
3.2.24	Təbii mineral sular	0,003 mq/L
3.2.25	Süfrə duzu	0,5
3.3.	CİVƏ	
3.3.1	Balıqçılıq məhsulları ¹⁾ və balıqların əzələ əti ^{(17),(18)} : (bu Əlavənin 3.3.2-ci yarım bəndində göstərilənlər istisna olmaqla) YMM xərcəngkimilərdə başlı gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur. xərcəng və xərcəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) isə qarın uzantısı əzələ ətinə tətbiq olunur.	0,50
3.3.2	Aşağıdakı balıq növlərinin ətəri: ^{(17),(18)} - Fənər balıqları (<i>Lophius spp.</i>), - Dəniz canavarı balığı (<i>Anarhichas lups</i>), - Palamut balığı (<i>Sarda Sarda</i>), - İlanbalıqları (<i>Anguilla spp.</i>), - Emperor, orange roughy, rosy soldierfish (<i>Hoplostethus species</i>), - Qrenader (<i>Coryphaenoides rupestris</i>), - Paltus (və ya kambala) (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>), - Kinqklip (<i>Genypterus capensis</i>), - Merlin balığı (<i>Makaira species</i>), - Meqrim (<i>Lepidorhombus species</i>), - Barbunya (<i>Mullus species</i>), - Pink cusk eel (<i>Genypterus blacodes</i>),	1,0

	<ul style="list-style-type: none"> - Durnabalığı (<i>Esox lucius</i>), - Bırrəng bonito balığı (<i>Orcynopsis unicolor</i>), - Zəif treska (<i>Tricopterus minutes</i>), - Portuqaliya köpək balığı (<i>Centroscymnus coelolepis</i>), - Skatlar (<i>Raja species</i>), - Mərcan növü balıqlar (<i>Sebastes marinus</i>, <i>S. mentella</i>, <i>S. viviparus</i>), - Yelkən balıqları (<i>Istiophorus platypterus</i>), - Skumbriya növü balıqlar (<i>Lepidopus caudatus</i>, <i>Aphanopus carbo</i>), - Mərcan balıqları (<i>Pagellus species</i>), - Köpək balığı (bütün növləri), - Skumbriya növü balıqları (<i>Lepidocybium flavobrunneum</i>, <i>Ruvettus pretiosus</i>, <i>Gempylus serpens</i>), - Nərə balığı (<i>Acipenser species</i>), - Qılinc balığı (<i>Xiphias gladius</i>), - Tuna balığı (<i>Thunnus species</i>, <i>Euthynnus species</i>, <i>Katsuwonus pelamis</i>) 	
3.3.3	Bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾	0,10
3.3.4	Təbii mineral sular	0,001 mq/L
3.3.5	Süfrə duzu	0,1
3.4	QALAY (Qeyri-üzvi)	
3.4.1	Konservləşdirilmiş qida məhsulları (içkilər istisna olmaqla)	250
3.4.2	Konservləşdirilmiş alkoqolsuz içkilər (meyvə və tərəvəz suları daxil olmaqla)	150
3.4.3	Konservləşdirilmiş uşaq qidaları və körpə və erkən yaşlı uşaqlar üçün konservləşdirilmiş taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾ (quru və tozşəkilli qida məhsulları istisna olmaqla)	50
3.4.4	Konservləşdirilmiş qida formulları (inək südü və ya keçi südündən hazırlanan 1 nömrəli və 2 nömrəli qida formulu daxil olmaqla) (quru və tozşəkilli qida məhsulları istisna olmaqla)	50
3.4.5	Körpələr üçün konservləşdirilmiş pəhriz qidaları (quru və tozşəkilli qida məhsulları istisna olmaqla)	50
3.4.6	Termiki emala məruz qalan duzlanıb doğranmış ət	50 ⁽⁸⁾
3.4.7	Termiki emala məruz qalan duzlanmış donuz budu ət	50 ⁽⁸⁾
3.4.8	Termiki emala məruz qalan duzlanmış donuz çiyi ət	50 ⁽⁸⁾
3.4.9	Duzlanmış mal ət	50 ⁽⁸⁾
3.5	ARSEN (Qeyri-üzvi)⁽²²⁾	
3.5.1	Yüngül qaynadılmamış, üyüdülmüş düyü (cilalanmış və ya ağ düyü)	0,20
3.5.2	Yüngül qaynadılmış, qabığı çıxarılmış düyü	0,25
3.5.3	Düyü vafisi, düyü krekerləri, düyü piroqları	0,30
3.5.4	Uşaq qidalarının hazırlanması üçün istifadə olunan düyü	0,10
3.5.5	Yeyilən bərk və duru yağ	0,10
3.5.6	Yaxılabilən yağlar / marqarinlər	0,10
3.5.7	Təbii mineral sular	0,01
3.5.8	Süfrə duzu	0,50

4. 3-MONOXLORPROPAN-1,2-DİOL (3-MCPD) VƏ QLİSİDİL YAĞ TURŞUSU EFİRLƏRİ

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM, µq/kq
4.1	3-monoxlorpropan-1,2-diol (3-MCPD)	
4.1.1	Hidrolizə olunmuş bitki zülalı ⁽²⁴⁾	20
4.1.2	Soya sousu ⁽²⁴⁾	20
4.1.3	Turşulaşdırılaraq hidroliz olunmuş bitki zülalları ehtiva edən maye ədviyyatlar	400

	(4.1.2-ci yarımbənddə göstərilən məhsul istisna olmaqla)	
4.2	Qlisdol şəklində ifadə olunan qlisidil yağ turşusu eflirləri	
4.2.1.	Son istehlakçı üçün bazarda yerləşdirilən və ya qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadə olunan bərk yağ, bitki yağı, balıq və digər dəniz canlılarından alınan yağlar (4.2.2-də göstərilənlər və sıxma zeytun yağı istisna olmaqla)	1000
4.2.2	Uşaqlar üçün əlavə qidaların istehsalında istifadəsi nəzərdə tutulan bərk yağ, bitki yağları və balıq və digər dəniz canlılarından alınan yağlar	500
4.2.3	Qida formulları və körpə və erkən yaşlı uşaqlar üçün pəhriz qidaları (tozşəkili)	50
4.2.4	Qida formulları və uşaqlar üçün pəhriz qidaları (maye halında)	6,0

5. DIOKSİNLƏR VƏ PXB-LƏR ⁽²⁵⁾ (POLIXLORBİFENİLLƏR)

Qida məhsulları ⁽¹⁾		YMM		
		Dioksinlərin cəmi (ÜST(WHO)-PXDD/F-lar-TEF) ⁽²⁶⁾	Dioksinlərin və PXB-lərə bənzər dioksinlərin cəmi (ÜST(WHO)-PXDD/F-lar-PXB-TEF) ⁽²⁶⁾	PXB28, PXB52, PXB101, PXB138, PXB153 and PXB180 (ICES – 6)-in cəmi ⁽²⁶⁾
5.1	Aşağıdakı heyvanların ət və ət məhsulları (yeyiləbilən iç orqanları istisna olmaqla):			
	- iribuynuzlu heyvanlar və qoyun, keçi	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	4,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- ev quşları	1,75 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	3,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- donuz	1,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	1,25 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.2	5.1-də göstərilən heyvanların (qoyun istisna olmaqla) qaraciyəri və onlardan alınan məhsullar	0,30 pq/q (yaş çəki)	0,50 pq/q (yaş çəki)	3,0 nq/q (yaş çəki)
	Qoyun qaraciyəri və ondan alınan məhsullar	1,25 pq/q (yaş çəki)	2,00 pq/q (yaş çəki)	3,0 nq/q (yaş çəki)
5.3	Balıq ət, balıqçılıq məhsulları və bunlarda istehsal olunan məhsullar. ⁽¹⁷⁾⁽²⁸⁾ Aşağıdakılar istisna olmaqla: - ilan balığı, - tikanlı köpək balığı, - şirin su balıqları (şirin suda ovlanan diadrom (həm duzlu, həm də şirin suda yaşayan) balıq növləri istisna olmaqla), - balığın qaraciyəri və ondan alınan məhsullar, - dəniz məhsullarından əldə edilən yağlar. Xərçəngkimilərdə YMM başla birgə gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və	3,5 pq/q (yaş çəki)	6,5 pq/q (yaş çəki)	75 nq/q (yaş çəki)

	qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur. Xərçəng və xərçəngəbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) isə qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur.			
5.4	Şirin su balığının əzələ əti və ondan alınan məhsullar (dənizdən şirin sulara köç edən və şirin suda ovlanan balıqlar-diadromlar istisna olunmaqla)	3,5 pq/q (yaş çəki)	6,5 pq/q (yaş çəki)	125 nq/q (yaş çəki)
5.5	Tikanlı köpək balığının (<i>Squalus acanthias</i>) əzələ əti və ondan alınan məhsullar	3,5 pq/q (yaş çəki)	6,5 pq/q (yaş çəki)	200 nq/q (yaş çəki)
5.6	İlan balığının (<i>Anguilla anguilla</i>) əzələ əti və ondan alınan məhsullar	3,5 pq/q (yaş çəki)	10,0 pq/q (yaş çəki)	300 nq/q (yaş çəki)
5.7	Balıq qaraciyəri və ondan alınan məhsullar (göstərilən dəniz məhsullarından əldə edilən yağlar istisna olunmaqla)	-	20,0 ⁽²⁹⁾ pq/q (yaş çəki)	200 ⁽²⁹⁾ nq/q (yaş çəki)
5.8	Dəniz məhsullarından alınan yağlar (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan balıq yağı, balığın qaraciyər yağı və digər dəniz canlılarından əldə edilən yağ)	1,75 pq/q yağ	6,0 pq/q yağ	200 nq/q yağ
5.9	Çiy süd və süd məhsulları (kərə yağı daxil olmaqla)	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	5,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.10	Toyuq yumurtası və yumurta məhsulları	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	5,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.11	Aşağıdakı heyvanlardan əldə edilən bərk yağlar:			
	- iribuynuzlu heyvanlar və qoyun, keçi	2,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	4,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- quşlar	1,75 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	3,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
	- donuz	1,0 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	1,25 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.12	Qarışıq heyvanmənşəli qatı yağlar	1,5 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	2,50 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.13	Duru bitki yağları və bərk yağlar	0,75 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	1,25 pq/q yağ ⁽²⁷⁾	40 nq/q yağ ⁽²⁷⁾
5.14	Körpə və erkənyaşlı uşaq qidaları ⁽⁴⁾	0,1 pq/q (yaş çəki)	0,2 pq/q (yaş çəki)	1,0 nq/q (yaş çəki)

6. POLİTSİKLİK AROMATİK HİDROKARBONATLAR (PAH)

Qida məhsulları ⁽¹⁾		YMM, µg/kg	
	Benzo(a)piren, benzo(a)anthrasen, benzo(b)floranthen, krisen	Benzo(a)piren	Benzo(a)piren, benzo(a)anthrasen, benzo(b)floranthen, krisen ⁽³⁰⁾ cəmi

6.1	Qatı və duru yağlar (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya inqrediyent olaraq istifadə olunan) (kakao yağları və kakos yağı istisna olmaqla)	2,0	10,0
6.2	Kakao çeyirdəkləri və bunların məhsulları (bu Əlavənin 6.11-ci bəndində göstərilən məhsullar istisna olmaqla)	5,0 µq/kq yağ	30,0 µq/kq yağ
6.3	Kokos yağı (birbaşa insan istehlakı üçün nəzərdə tutulan və ya inqrediyent kimi istifadə olunan)	2,0	20,0
6.4.	Hisə verilmiş ət və hisə verilmiş ət məhsulları	2,0	12,0
6.5	Hisə verilmiş balıq əti və hisə verilmiş balıq əti məhsulları ^{(17),(31)} (bu Əlavənin 6.6 və 6.7-ci bəndlərində göstərilən balıqçılıq məhsulları istisna olmaqla). Hisə verilmiş xərçəngkimilərdə yol verilən maksimum miqdar başlı gövdə hissəsi istisna olmaqla qarın və qarınuzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur. Hisə verilmiş xərçəng və xərçəngbənzərlərdə (<i>Brachyura</i> və <i>Anemura</i>) isə qarın uzantısının əzələ ətinə tətbiq olunur.	2,0	12,0
6.6	Hisə verilmiş kilkə balığı və hisə verilmiş konserv kilkə balığı (<i>Sprattus sprattus</i>) ^{(17),(32)} , ikitaylı mollyusklar (təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş) ⁽¹⁹⁾ , son istehlakçıya satılan termiki emala məruz qalmış ət və termiki emala məruz qalmış ət məhsulları ⁽³³⁾	5,0	30,0
6.7	Hisə verilmiş ikitaylı mollyusklar ⁽¹⁹⁾	6,0	35,0
6.8	Körpə və erkən yaşlı uşaqlar üçün əlavə qidalar ⁽⁴⁾	1,0	1,0
6.9	Qida formulları (inək südü və ya keçi südündən hazırlanan 1 nömrəli və 2 nömrəli qida formulu daxil olmaqla)	1,0	1,0
6.10	Körpələr üçün pəhriz qidaları	1,0	1,0
6.11	Kakao lifləri və qida məhsullarında inqrediyent kimi istifadəsi nəzərdə tutulan kakao liflərindən alınan məhsullar	3,0	15,0
6.12	Banan çipsləri	2,0	20,0
6.13	Tərkibində bitkilər və onların hazırlanmaları olan bioloji fəallığa malik qida əlavələri ⁽²³⁾ Tərkibində arı bəremumu, arı südü, spirulina və onların hazırlanmaları olan bioloji fəallığa malik qida maddələri ⁽²³⁾	10,0	50,0
6.14	Qurudulmuş otlar	10,0	50,0
6.15	Qurudulmuş ədviyyatlar (hil və hisə verilmiş qırmızı bibər <i>Capsicum spp</i> istisna olmaqla)	10,0	50,0

7. TƏBİİ BİTKİ TOKSİNLƏRİ

Qida ⁽¹⁾ məhsulları	YMM ⁽³⁴⁾ (q/kq)
--------------------------------	----------------------------

7.1	Eruk turşusu, o cümlədən bərk yağlarda eruk turşu birləşməsi	
7.1.1	Son istehlakçı üçün satışda yerləşdirilən və ya qidalarda inqrediyent kimi istifadə olunan duru bitki yağları və bərk yağlar	50,0
7.1.2	Xardal (ədva)	35,0
7.1.3	5%-dən artıq yağ əlavə edilən qida inqrediyentləri	50,0

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM (µq/kq)	
7.2	Tropan alkaloidləri		
		ATROPİN	SKOPOLAMİN
7.2.1	Emal olunmuş taxıl əsaslı qidalar və tərkibində darı, sorqo, qarabaşaq və onlardan alınan məhsullar olan körpə və erkənyaşlı uşaq üçün nəzərdə tutulan əlavə qidalar ⁽⁴⁾	1,0	1,0
7.3	Hidrosianid turşusu, o cümlədən sianogenik qlikozidlərdə hidrosianid turşusu birləşimi		
7.3.1	Son istehlakçı üçün bazara yerləşdirilən emal olunmamış bütöv, döyülmüş, üyüdülmüş ərik dənələri	20,0	

8. MELAMİN VƏ ONUN STRUKTUR ANALOQLARI

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM (mq/kq)
	Melamin	
8.1	Qida məhsulları ⁽³⁵⁾ (qida formulları istisna olmaqla)	2,5
8.2	Qida formulları (tozşəkili)	1,0
8.3	Maye halında qida formulları	0,15

9. PERXLORAT

Qida ⁽¹⁾ məhsulları		YMM (mq/kq)
9.1	Meyvə və tərəvəzlər Aşağıdakılar istisna olmaqla:	0,05
	-Qabaqkimilər (<i>Cucurbitaceae</i>) və yarpaq kələmi	0,10
	-Yarpaq tərəvəzlər və otlar	0,50
9.2	Çay (<i>Camellia sinensis</i>), qurudulmuş ot və meyvə cövhəri və qurusu	0,75
9.3	Qida formulları, körpə və erkənyaşlı uşaqlar üçün pəhriz qidaları	0,01
9.4	Uşaqlar üçün əlavə qidalar ⁽⁴⁾ (Bu Əlavənin 9.5-ci bəndində göstərilənlər istisna olmaqla)	0,02
9.5	Emal olunmuş taxıl əsaslı əlavə qidalar ⁽⁴⁾	0,01

(1) –Meyvələr üçün müəyyən edilən YMM qərzəkli meyvələrə tətbiq olunmur.

(2) – YMM, emal olunmaq məqsədilə, tarladan fabriyə daşınan təzə ispanaq üçün tətbiq olunmur;

(3) - Kahıların etiketində örtük altında yetişdirilməsinə dair məlumat yerləşdirilməmişdirsə, açıq havada yetişdirilən kahıların üçün təyin olunan YMM tətbiq olunur.

(4) – YMM; istehsalçı tərəfindən təqdim olunan, istifadə təlimatına görə hazırlanan və ya birbaşa istehlaka hazır şəkildə satışa çıxarılan məhsullara tətbiq olunur;

(5) – XİF MN 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207 kodları ilə əhatə olunan yağlı toxumları və XİF MN 1208 kodu ilə əhatə olunanlardan istehsal olunan məhsullar;

(6) - YMM yerfındığı və digər qərzəkli meyvələrin yeyiləbilən hissələrinə tətbiq olunur. Yerfındığı və digər qərzəkli meyvələr qabıqları ilə birgə analiz edildikdə Braziliya fındığı istisna olmaqla, aflatoksin miqdarı hesablandıqı zaman aşkar olunan bütün çirkləndiricinin məhsulun yeyilə bilən hissəsində olduğu qəbul edilir;

(7) – Emal olunmuş (işlənmiş) məhsullar bütünlüklə bu yarımbəndlərdə adıçəkilən qərzəkli meyvələrdən istehsal olunursa, bu qərzəkli meyvələr üçün təyin olunan YMM bunlardan emal olunmuş məhsul üçün də tətbiq olunur. Əks halda bu Qaydaların 5.2.1., 5.2.2. və 5.2.3-cü yarımbəndləri tətbiq olunur;

(8) – YMM qalay qablar istisna olmaqla, digər qablardakı məhsullara tətbiq olunur;

(9) – XİF MN: 2009 kodu ilə təyin olunan məhsulları əhatə edir.

(10) – YMM 3-4 kq biyan kökündən istehsal olunan 1 kq saf və durulaşdırılmamış ekstraktlara tətbiq olunur;

(11) – XİF MN: 2208 kodu ilə təyin olunan məhsulları əhatə edir;

(12) – “Körpələrin və erkənyaşlı uşaqların qidalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda göstərilən körpə və erkənyaşlı uşaq anlayışlarını əhatə edir;

(13) – 2.4 və 2.5-ci hissələrdə deoksinivalenol və zearalenona görə YMM-lərin tətbiq məqsədi üçün düyü “taxıllar”a, düyü məhsulları isə “taxıl məhsulları”na aid edilmir;

(14) – YMM ilkin emala (məsələn, döyülmə, üyüdülmə) məruz qoyulacaq emal olunmamış taxıllara tətbiq olunur. İlkin emal taxıl dənəsinin qurudulması istisna olmaqla, hər hansı fiziki və ya termiki emalı ifadə edir. Təmizləmə, çeşidləmə və qurutma ilkin emal olaraq dəyərləndirilə bilməz;

(15) – İstisnalar sadəcə etiketində və (və ya) qida məhsulunu müşayiət edən sənədlərin üzərində yaş formada üyüdülməyə dair istifadə məqsədi açıq-aydın göstərilən qarğıdalı üçün istifadə olunur. Məsələn, etiketində və ya hər hansı bir sənədində “nişasta istehsalı üçün” kimi istifadə məqsədi göstərilənlər və s.;

(16) – XİF MN: 1902 kodu ilə təyin olunan məhsulları əhatə edir. Rütubət miqdarı 12% olan makaronu ifadə edir;

(17) – Balıq bütöv şəkildə istehlak olunursa, YMM balığın bütöv halına tətbiq olunur;

(18) – YMM aşağıdakı qida məhsullarına tətbiq olunur. (balıq qaraciyəri-XİF MN 0302 70 00 istisna olmaqla)

Diri balıqlar (XİF MN: 0301)

- Təzə və ya soyudulmuş balıqlar (XİF MN: 0302);
- Dondurulmuş balıqlar (XİF MN: 0303);
- Təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş balıq filesi və digər balıq ətələri (qiymə daxil olmaqla), (XİF MN: 0304);
- Qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suda isladılmış, isti və ya soyuq hissə verilmiş, insan istehlakına yararlı qaba və ya narın balıq unu və qranul (XİF MN: 0305);

- Hazır və ya konservləşdirilmiş balıq, balıq yumurtalarından əldə edilən kürü və ya kürü əvəzinə istifadə olunan məhsullar (XİF MN: 1604);

(19) – YMM aşağıdakı qida məhsullarına tətbiq olunur:

- Xərçəngkimilər (qabıqları ilə birgə və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); qabıqlı xərçəngkimilər (qaynar suda və ya buxarda bişmiş, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilərdən hazırlanmış insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0306);
- Mollusklar (qabıqlı və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilər və mollusklardan fərqli suda yaşayan digər onurğasız heyvanlar (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); suda yaşayan onurğasız heyvanların (xərçəngkimilər istisna olmaqla) insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0307);
- Hazır və ya konservləşdirilmiş xərçəngkimilər, mollusklar və digər su onurğasızları (XİF MN: 1605)

(20) – YMM meyvə və tərəvəzlərin yuyulduqdan sonra yeyilə bilən hissələrinə tətbiq olunur;

(21) – YMM təzə otlara (rozmarin, nanə, oreqamo və s.) tətbiq olunmur.

(22) – 3 valentli As (III) və 5 valentli As (V) arsenin cəmi;

(23) – YMM bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin satışa təqdim olunduğu formasına tətbiq olunur;

(24) – YMM tərkibində 40% quru maddə olan maye məhsul üçün verilir, bu isə quru maddədə 50 µq/kq-a uyğundur. Bu YMM göstərilən izahatlar nəzərə alınaraq məhsuldakı quru maddə miqdarına mütənəssib olaraq hesablanır;

(25) - Dioksinlər polixlorlu dibenzo-para-dioksinlər (PCDD) və polixlorlu dibenzofuranların (PCDF) cəmi olub, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST/WHO) tərəfindən toksik ekvivalent olaraq ÜST/WHO -toksik ekvivalent faktoru (ÜST/WHO-TEF-lər) istifadə olunur. Dioksinbənzərləri PCB-lər isə PCDD-lər, PCDF-lər və polixlorin bifenil (PCB-lər) cəmi olub, ÜST/WHO toksik ekvivalenti ÜST/WHO-TEF-lər kimi ifadə olunur.

Bənzər və ya eyni növdən/ çəşidlərdən biri	TEF – dəyəri	Bənzər və ya eyni növdən/ çəşidlərdən biri	TEF – dəyəri
Dibenzo-p-dioksinlər (PCDD-lər)		Dioksinbənzər PCB-lər: Non-orto-PCB-lər+Mono-orto-PCB-lər	
2,3,7,8 - TCDD	1		
1,2,3,7,8 - PeCDD	1		
1,2,3,4,7,8 - HxCDD	0,1	<i>Non-orto-PCB-lər</i>	
1,2,3,6,7,8 - HxCDD	0,1	PCB 77	0,0001
1,2,3,7,8,9 - HxCDD	0,1	PCB 81	0,0003
1,2,3,4,6,7,8 - HpCDD	0,01	PCB 126	0,1
OCDD	0,0003	PCB 169	0,03
Dibenzofuranlar (PCDF-lər)		<i>Mono-orto-PCB-lər</i>	
2,3,7,8 - TCDF	0,1	PCB 105	0,00003
1,2,3,7,8 - PeTCDF	0,03	PCB 114	0,00003
2,3,4,7,8 - PeTCDF	0,3	PCB 118	0,00003
1,2,3,4,7,8 - HxTCDF	0,1	PCB 123	0,00003
1,2,3,6,7,8 - HxTCDF	0,1	PCB 156	0,00003
1,2,3,7,8,9 - HxTCDF	0,1	PCB 157	0,00003
2,3,4,6,7,8 - HxTCDF	0,1	PCB 167	0,00003
1,2,3,4,6,7,8 - HpTCDF	0,01	PCB 189	0,00003

1,2,3,4,7,8,9 - HpTCDF	0,01		
OCDD	0,0003		
İxtisarlər: T – Tetra/Dörd; Pe – Penta/Beş; Hx- Heksa/Altı; Hp – Hepta/Yeddi; O – Okta/Səkkiz, CDD – Xlorodibenzodioksin; CDF – Xlorodibenzofuran; CB - Xlorobifenil			

- (26) – Üst hədd konsentrasiyası: Üst hədd konsentrasiyası ölçmə həddindən daha aşağı olan fərqli birləşmələrin bütün dəyərlərinin cəminin ölçmə həddinə bərabər olduğu qəbul edilərək hesablanır;
- (27) – YMM tərkibində yağın miqdarı 2%-dən az olan qida məhsulları üçün tətbiq olunmur. Bu qidalar üçün YMM = həmin məhsul üçün yağa əsasən YMM x 0,02
- (28) - YMM aşağıdakı qida məhsullarına tətbiq olunur. (balıq qaraciyəri-XİF MN 0302 70 00 istisna olmaqla)
- Diri balıqlar (XİF MN: 0301)
  - Təzə və ya soyudulmuş balıqlar (XİF MN: 0302);
  - Dondurulmuş balıqlar (XİF MN: 0303);
  - Təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş balıq filesi və digər balıq ətləri (qiymə daxil olmaqla), (XİF MN: 0304);
  - Qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suda isladılmış, isti və ya soyuq hissə verilmiş, insan istehlakına yararlı qaba və ya narın balıq unu və qranula (XİF MN: 0305);
  - Xərçəngkimilər (qabıqları ilə bircə və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); qabıqlı xərçəngkimilər (qaynar suda və ya buxarda bişmiş, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilərdən hazırlanmış insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0306);
  - Mollyusklar (qabıqlı və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilər və mollyusklardan fərqli suda yaşayan digər onurğasız heyvanlar (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); suda yaşayan onurğasız heyvanların (xərçəngkimilər istisna olmaqla) insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0307);
  - Hazır və ya konservləşdirilmiş balıq, balıq yumurtalarından əldə edilən kürü və ya kürü əvəzinə istifadə olunan məhsullar (XİF MN: 1604);
  - Hazır və ya konservləşdirilmiş xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları (XİF MN: 1605)
- (29) – Konservləşdirilmiş balıq qaraciyərində YMM konservləşdirilmiş məhsulun bütün yeyilə bilən hissəsinə tətbiq olunur;
- (30) – Aşağı hədd konsentrasiyası bu dörd maddənin ölçüləbilən miqdarının sıfır olduğu qəbul edilərək hesablanır;
- (31) – YMM aşağıdakı məhsullara tətbiq olunur:
- Qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suda isladılmış, isti və ya soyuq hissə verilmiş, insan istehlakına yararlı qaba və ya narın balıq unu və qranula (XİF MN: 0305);
  - Xərçəngkimilər (qabıqları ilə bircə və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); qabıqlı xərçəngkimilər (qaynar suda və ya buxarda bişmiş, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilərdən hazırlanmış insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0306);

- Molluskalar (qabıqlı və ya qabıqsız) (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); xərçəngkimilər və molluskalardan fərqli suda yaşayan digər onurğasız heyvanlar (diri, təzə, soyudulmuş, dondurulmuş, qurudulmuş, duzlanmış və ya duzlu suya qoyulmuş); suda yaşayan onurğasız heyvanların (xərçəngkimilər istisna olmaqla) insan istehlakı üçün yararlı olan qaba və narın un və qranullar (XİF MN: 0307);
  - Hazır və ya konservləşdirilmiş xərçəngkimilər, molluskalar və digər su onurğasızları (XİF MN: 1605);
- ⁽³²⁾ – Konservləşdirilmiş qida məhsullarında analiz bütün konserv məhsuluna görə aparılır. YMM qarışıq tərkibli qida məhsullarında Qaydaların 5.2.1., 5.2.2. və 5.2.3-cü yarımbəndlərinə uyğun olaraq tətbiq olunur;
- ⁽³³⁾ – Qaydalarda bəhs olunan termiki emala məruz qalmış ət və ət məhsulları dedikdə potensial olaraq PAH-ın əmələ gəlməsinə səbəb olan qril və kabab nəzərdə tutulur;
- ⁽³⁴⁾ - YMM qida məhsulunun tərkibindəki yağ turşularının ümumi səviyyəsinə əsasən hesablanır;
- ⁽³⁵⁾ - Melamin səviyyəsinin 2,5 mq/kq-dan çox olmasının səbəbi insektisid kimi siromazinin istifadəsinin nəticəsi olması sübut edildiyi zaman bu YMM həmin qida məhsullarına tətbiq olunmur: Melaminin səviyyəsi siromazinin səviyyəsini keçməməlidir;